

Informatienota voor de raad

Onderwerp : A2 MIRT - stand van zaken keuze voorkeursalternatief
Datum collegebesluit : 19 mei 2020
Portefeuillehouder : W. Posthouwer

Nummer postregistratie :
Inlichtingen bij : Marieke Renders

Kennis nemen van:

- De reactie van het ministerie op onze zienswijze op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau
- De stand van zaken met betrekking tot de keuze van een voorkeursalternatief voor de capaciteitsvergroting A2
- Onze wens ten aanzien van het bepalen het voorkeursalternatief.

Inleiding

De A2 dreigt tussen knooppunt Deil en knooppunt Vught uit te groeien tot een van de grootste fileknelpunten van Nederland. Om dit op te lossen is het programma A2 in het leven geroepen. Dit programma wordt uitgevoerd door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), Rijkswaterstaat, de provincies Gelderland en Noord-Brabant, gemeente 's-Hertogenbosch en Regio Rivierenland. Doordat de Regio mede opdrachtgever is zit namens Regio Rivierenland wethouder de Vreede (Maasdriel) in de stuurgroep A2.

Afbeelding 1: A2 programma

De MIRT-verkenning bevindt zich nu aan het einde van de beoordelingsfase op de overgang naar de besluitvorming over het voorkeursalternatief, zoals te zien is in afbeelding 2.

In de beoordelingsfase is de regio ook betrokken. In de m.e.r.-procedure worden de milieueffecten van de kansrijke alternatieven onderzocht. Op het gebied van verkeer, geluid, duurzaamheid, natuur, gebruiksfuncties, bodem, water & klimaatadaptatie, landschap & cultuurhistorie, hoogwaterveiligheid & rivierenkunde, externe veiligheid en verkeersveiligheid is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. Diverse gemeenteambtenaren en medewerkers van Regio Rivierenland, Omgevingsdienst Rivierenland, de GGD en het waterschap Rivierenland beoordeelden deze rapporten.

Nu wordt bepaald welke maatregelen uit de vier kansrijke alternatieven het Voorkeursalternatief gaan vormen, dat uitgewerkt wordt tot concrete maatregelen.

www.mirta2deilvught.nl

Afbeelding 2: Fasering MIRT-verkenning

In bijlage 1 treft u nadere informatie aan over dit MIRT-programma en een nadere onderbouwing voor de denkriching van het voorkeursalternatief.

Kernboodschap: reactie op zienswijze op Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)

De NRD beschrijft welke alternatieven en milieueffecten worden onderzocht en hoe dit wordt gedaan. Wij hebben in het najaar van 2019 een zienswijze ingediend op de NRD.

Wij brachten verschillende aandachtspunten en vragen naar voren. Ten eerste is de hoop uitgesproken dat de recent geplaatste Toerit Doseerinstallaties bij afrit 17 in de toekomst overbodig worden en dat tijdens de realisatiefase de bereikbaarheid van de gemeente Zaltbommel gewaarborgd blijft. Daarnaast wordt aandacht gevraagd en een aantal suggesties gedaan voor het leefklimaat in de gemeente (toegespitst op een aantal onderzoeksthema's) en vragen we om overleg over ruimtegebruik rond het plan Leisure Dome, Ook vragen we te onderzoeken of bij de aanleg van een nieuwe Waalbrug ook de spoorbrug over de Waal vervangen kan worden.

Het ministerie geeft een waarschuwing af dat maatregelen die niet direct bijdragen aan de doelstellingen van het project A2 Deil-Vught, niet zonder meer onderdeel uitmaken van het project, maar een meekoppelkans zijn. Wat betreft de VRI's wordt aangegeven dat deze onderdeel zijn van een groter pakket, waarbij telkens naar een evenwicht wordt gezocht tussen de doorstroming op de A2 en de overlast op het onderliggend wegennet. Binnen het project wordt het leefklimaat van de gemeente gewaarborgd. Bij overschrijding van normen voor geluidsbelasting en luchtkwaliteit binnen het project wordt dit gemitigeerd of gecompenseerd. Wat betreft de spoorburg zijn er momenteel geen plannen om deze te vervangen en omtrent het Leisure Dome heeft reeds overleg plaatsgevonden met medewerkers van de gemeente en dit zal worden voortgezet. Voor de door ons genoemde aandachtspunten per onderzoeksthema wordt dit deels als suggestie overgenomen, deels een nadere toelichting gegeven en deels naar de vervolgfase de planuitwerkingsfase verwezen.

In bijlage 2 vindt u vanaf pagina 41 onze zienswijze met de reactie van het ministerie.

Kernboodschap: denkriching voorkeursalternatief

Het programmateam MIRT A2 Deil-Vught en de projectgroep van de MIRT-verkenning A2 Deil-Vught hebben op basis van de resultaten van de MER op hoofdlijnen een eerste redeneerlijn geformuleerd voor een mogelijke voorkeursalternatief. Uit nadere onderbouwing en aanvullend onderzoek, en uit het omgevingsproces komende weken, volgt bevestiging/aanpassing/aanvulling.

Wij spreken als college de wens uit voor een robuuste en toekomstvaste oplossing voor de langere termijn (met ruimte om mogelijke extra groei op te vangen) waarbij een nadere analyse en onderbouwing moet uitwijzen welke variant dat is. Hierbij vragen wij expliciet aandacht voor de onderbouwing van:

- a. alternatief 2x5
- b. de kosteneffectiviteit van de flankerende maatregelen bij alternatief 2x4
- c. de keuze tussen 2x4 en 2x5

Hierbij nemen wij het doel van het project in overweging: het oplossen van de huidige en toekomstige bereikbaarheidsopgaven op de A2 tussen de knooppunten Deil en Vught. Daarvoor zal de doorstroming in beide richtingen verbeterd moeten worden. Dit versterkt de betrouwbaarheid van de reistijd en de bereikbaarheid van het gebied.

Wij vinden het van belang dat de te kiezen variant dit op een robuuste en toekomstvaste manier doet. Liever “in één keer goed” dan dat na een relatief beperkt aantal jaren weer aanvullende maatregelen nodig zijn of we weer in de file staan.

De keuze op dit traject is 2x3, 2x4 of 2x5 rijstroken, zowel op de snelweg als op de bruggen. De resultaten van het verkeersmodel laten zien dat hoe meer rijstroken op de A2 er zijn, hoe hoger het doelbereik is. Bij geen verbreding, dus 2x3 rijstroken, is er te weinig doelbereik en resulteert dit in negatieve reistijdbaten. Een verbreding naar 2x4 of 2x5 is daarom wenselijk.

Een verbreding naar 2x5 heeft, met name voor het deeltraject Deil – Empel, het meeste doelbereik en zorgt voor minder sluipverkeer en overlast in de gemeenten. Maar de ruimtelijke impact in onze regio en de vergunbaarheidsrisico's (onder andere vanuit stikstofdepositie) zijn het grootst.

Een verbreding naar 2x4 heeft doelbereik, het leidt tot een reductie van het aantal voertuigverliesuren van 80% en derhalve tot een belangrijke afname van de reistijd op het traject Deil-Vught, maar leidt niet tot het volledig oplossen van de congestieproblematiek op de A2 (met name in de spits). Een oplossing met 2x4 rijstroken is alleen met aanvullende maatregelen voldoende toekomstvast te maken. Een breed pakket aan diverse extra mobiliteitsmaatregelen zal dan nodig zijn om de robuustheid in de toekomst te garanderen.

Een nadere onderbouwing en analyse is daarom momenteel nog nodig. Dit kan onder andere door het uitvoeren van een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA) en nadere inschatting van vergunbaarheidsrisico's. Aan de hand daarvan kan een betere afweging gemaakt worden tussen de alternatieven op alle geanalyseerde vakgebieden en kosten.

Kortom, een keuze voor 2x4 of 2x5 vinden we nog te vroeg omdat nog niet alle informatie beschikbaar is. De keuze tussen 2x4 of 2x5 rijstroken op de A2 tussen Deil en Empel is afhankelijk van nadere analyse en bestuurlijke keuze tussen robuustheid, ruimte, leefbaarheid, duurzaamheid en kosten. Wij vinden het belangrijk te benadrukken dat de te kiezen variant (evt. met maatregelenpakket) robuust en toekomstvast moet zijn.

Consequenties

Besluitvormingsproces en planning

Wij kunnen op twee momenten invloed uitoefenen op de besluitvorming rond het voorkeursalternatief. Op de eerste plaats via de stuurgroep A2 en op de tweede plaats via een formele zienswijze na besluitvorming door de minister.

Wij kunnen via de Ambtelijke Adviesgroep (AAG) en de Bestuurlijke Adviesgroep (BAG) aandachtspunten en belangen inbrengen richting de stuurgroep A2, waarin wethouder de Vreede (Maasdriel) de regio Rivierenland vertegenwoordigt. In de week van 22 juni neemt de Stuurgroep A2 een besluit welk voorkeursalternatief zij

adviseren aan de minister. Begin juni staan een AAG en BAG gepland ter voorbereiding op deze belangrijke stuurgroep.

In het najaar wordt de ontwerp-structuurvisie met het voorstel voor een voorkeursalternatief vrijgegeven voor publicatie. Dan kan iedereen hierop een zienswijze indienen. Tijdens het BO MIRT in november 2020 wordt de input voor besluitvorming over het definitieve voorkeursalternatief met de minister van I&W besproken. Het besluit van de minister wordt eind 2020 verwacht.

Met deze keuze legt de minister het voorkeursalternatief op hoofdlijnen vast. Zo wordt bijvoorbeeld besloten over 2x3, 2x4 of 2x5 rijstroken tussen knooppunt Deil en Empel, de bruggen, eventuele grote aanpassingen in de knopen en over het wel of niet verplaatsen van de op- en afrit Waardenburg. Daarnaast zal een pakket aan flankerende mobiliteitsmaatregelen onderdeel kunnen worden van de voorkeursvariant. De minister legt nog niet vast waar eventuele aanpassingen nodig zijn op het onderliggend wegennet of exacte ontwerpen van bijvoorbeeld de op- en afritten.

De planstudiefase start in 2021 en duurt ongeveer 3 jaar. Dan zijn in de periode 2025 – 2030 de werkzaamheden gepland voor de verbreding A2 Deil Vught.

Financiën

Bij het vaststellen van de voorkeursbeslissing en het bijbehorende maatregelenpakket zal een taakstellend budget voor de maatregelen worden vastgesteld. Op basis van afspraken in een dan te sluiten bestuursovereenkomst is het hierbij mogelijk dat bestuurlijke partners financieel bijdragen aan de maatregelen. Momenteel worden nieuwe ramingen gedaan naar het voorkeursalternatief en vinden er gesprekken plaats tussen de stuurgroepleden en de bestuurlijke verkenner over een eventuele financiële bijdrage.

In het Mobiliteitsfonds zijn momenteel geen middelen gereserveerd voor deze lange termijn maatregelen. Regionaal zou bezien moeten worden of een regionale bijdrage wenselijk en mogelijk is. Hier zal nieuw budget voor moeten worden gerealiseerd, naast de huidige bijdrage van 400.000 euro uit het regionale Mobiliteitsfonds voor quickwin maatregelen.

Wij dragen naast deze regionale bijdrage ieder ook bij aan quickwin maatregelen van de A2 op ons grondgebied. Dit betreft het realiseren van de snelle fietsroute en de P&R uitbreiding bij station Zaltbommel. Ook is er geld gereserveerd voor de uitbreiding fietsenstalling en diverse kleine maatregelen op het station. In totaal wordt er door de vijf partners 46mln. euro geïnvesteerd aan quick win maatregelen, waarvan de Regio met de drie gemeenten gezamenlijk 4,7mln. euro bijdragen.

Gevolgen Covid-19

Sinds 16 maart is Nederland in een intelligente lockdown vanwege de Corona pandemie. Deze coronacrisis heeft niet alleen grote gevolgen voor de zorg en de economie, ook de mobiliteit wordt hierdoor beïnvloed. Bekeken is of dit invloed heeft op de MIRT-verkenning. Samenvattend is de conclusie van het programmateam dat er geen reden is te bedenken dat de planning en het proces van de MIRT verkenning A2 op dit moment door de coronacrisis beïnvloed wordt.

Communicatie

Participatieproces

Het programma A2 hecht veel waarde aan het vroegtijdig informeren en consulteren van belanghebbenden bij dit proces. In maart is daarom een aantal digitale workshops georganiseerd om belangstellenden en ook de raadsleden van de betrokken gemeenten te informeren over de uitwerking van de kansrijke alternatieven tot nu toe. Momenteel zitten we midden in de tweede ronde workshops waarin ook de uitkomst van de beoordeling van de verschillende onderzoeken gedeeld wordt.

Bijlagen

Bijgevoegd

- Bijlage 1: nadere informatie over MIRT-programma (506176)
- Bijlage 2: Nota van Antwoord op zienswijzen NRD (506177)

Status en procedure informatienota

Het college en de burgemeester kunnen u op uniforme en bondige wijze informeren via een informatienota. Dat kunnen zij op eigen initiatief doen of om dat u er om heeft gevraagd. U hoeft over de informatienota geen besluiten te nemen; het gaat om de uitoefening van bevoegdheden van het college c.q. de burgemeester.

Burgemeester en wethouders van Zaltbommel

W. (Wabe) Wieringa
secretaris

P.C. (Pieter) van Maaren
burgemeester